

Патријарх Порфирије отворио изложбу „Документа Српског Сиона“

После редовних седница Светог Архијерејског Синода и Патријаршијског управног одбора, којима је председавао у Патријаршијском двору у Сремским Карловцима, Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије је данас, 29. октобра 2025. године, отворио изложбу архивских докумената под тематским насловом „Документа Српског Сиона – Потписи и печати српских патријараха и митрополита у Сремским Карловцима 1690–1913. године“.

Изложба приређена у Свечаној сали Патријаршијског двора, у организацији Архива Српске Православне Цркве, обухвата значајан период духовне и културне историје Сремских Карловаца као националног и црквеног центра и показује, на основу прворазредних историјских докумената, административни рад црквених канцеларија двадесеторице митрополита и патријараха који су столovali у Сремским Карловцима.

Сремски Карловци на културној и сакралној мапи нашег народа, поред Српске Спарте (Цетиња) и Српске Атине (Новог Сада), сведоче о крстоваскрсном опредељењу и светосавској културолошкој основи. Напором српских црквених поглавара XVIII и XIX века, радом црквено-народних

фондова, Српски Сион је постао просветно, културно и богослужбено средиште нације са резиденцијалним и репрезентативним грађевинама.

Од Арсенија III Чарнојевића, преко Викентија Поповића Хаџи Лавића, Мојсија Петровића, Арсенија IV Шакабенте, Павла Ненадовића, Мојсија Путника, Стефана Стратимировића, Јосифа Рајачића до Георгија Бранковића, Лукијана Богдановића и осталих, приказане су најзначајније повеље и дипломе спољашњег и унутрашњег црквеног живота. Репрезентативни документи на папиру и пергаменту, на латинском, српскословенском, рускословенском, румунском, мађарском и немачком језику сведоче о правном оквиру живота и рада Српске Цркве, Карловачке Митрополије која је била жива наследница Пећке Патријаршије и као таква фигурисала после њеног укидања 1766. године у српском народу, али и шире, вршећи покровитељство над свим православним заједницама у Хабзбуршкој монархији, не само српским.

На изложби је приказано, поред репродукованих портрета карловачких митрополита и патријараха 40 репродукција, као и 22 оригинална документа са сачуваним воштаним и папирним печатима. У пригодном програму учешће су узели: г. Дражен Ђурђић, председник општине Сремски Карловци; протојереј-ставрофор мр Јован Милановић, ректор Богословије Светог Арсенија Сремца; др Радован Пилиповић, директор Архива Српске Православне Цркве и аутор изложбе.

Изложбу је отворио надахнутим и очинским речима Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије поручивши:

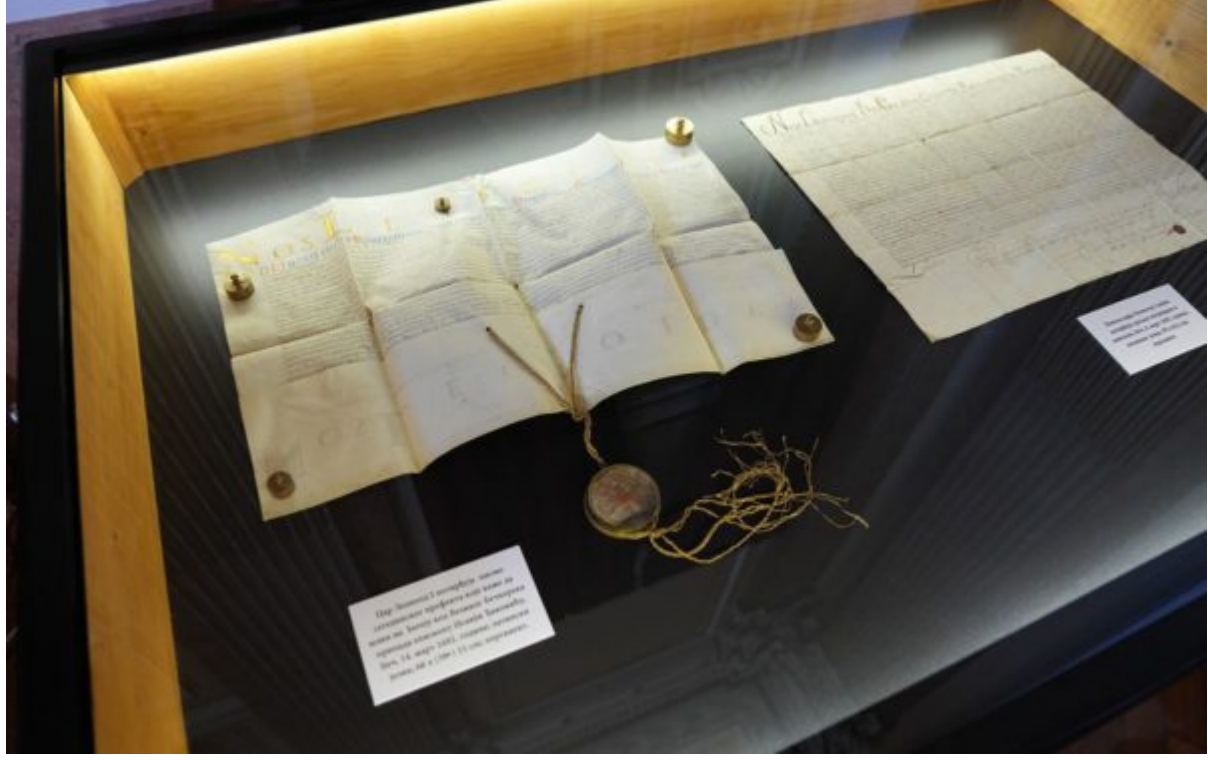
„Овом гозбом духа Архив Српске Православне Цркве приказује векове трајања једног систематичног рада, преданог и уредног бележења које сведочи о свести и упорности оних који су били пре нас да сачувају сећање и наду. Тај дух упорности и педантности – да се ради на култури сећања и методологији памћења – истовремено је пратио развој Сремских Карловаца као седишта духовног живота наше Српске Цркве у 17. и 18. веку, али и развоја и стварања српске грађанске класе. Тај и такав приступ и данас треба да нам буде узор да негујемо архиве и да бележимо да би се памтило и знало како за оне који данас истражују ову грађу тако и за потоње генерације“.

Поред чланова Светог Архијерејског Синода: високопреосвећене господе митрополита бачког Иринеја, зворничко-тузланског Фотија, рашко-призренског Теодосија, будимљанско-никшићког Методија; ово културно и црквено сабрање увеличали су својим присуством и: Високопреосвећени Митрополит сремски г. Василије; Преосвећени Епископ осечкопољски и

барањски г. Херувим; високопреподобни архимандрити: Нектарије – главни секретар Светог Архијерејског Синода и Данило – директор Патријаршијске управне канцеларије; протојереј Ђорђе Стојисављевић, шеф Кабинета Патријарха српског; архимандрит Стефан, игуман манастира Велике Ремете; јеромонах Евгеније, игуман манастира Раковца; као и велики број научника, историчара, архивиста и истраживача XVIII и XIX века, а међу њима и: г. Жељко Марковић, директор Историјског архива Ужице; јереј др Ненад Идризовић, начелник Одељења за чување и приступ фондовима Народне библиотеке Србије; и г. Драган Давидовић, директор Републичког секретаријата за веру Владе Републике Српске.

Културно-уметнички програм, у коме су узели учешће хор Карловачке богословије и Црквено-дечји и омладински хор „Орлић“ из Батајнице, реализован је уз подршку Општине Сремски Карловци и Епархије сремске.

Этот документ является одним из старейших документов, относящихся к истории города. Он датирован 18-м веком и содержит важные сведения о развитии торговли в то время.

Этот документ является одним из старейших документов, относящихся к истории города. Он датирован 18-м веком и содержит важные сведения о развитии торговли в то время.

Самая старая рукопись
Кремля, на которой
1886 - первое упоминание
до сих пор хранится в рукописи
русского языка
1886 г. 17-го века

spc.rs